

27. 7. 2007

ID: 49334

Úroky z prodlení a jejich vykonatelnost

Úroky z prodlení soud přizná ve výroku svého rozhodnutí tak, že buď jejich výši přesně vyčíslí, nebo uvede jejich výši v procentech z jistiny a dobu, za kterou musí být v této výši zaplacený. Uvedená doba (lhůta) je časovým úsekem, jenž musí být určitě vymezen počátkem i koncem.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 1719/2006, ze dne 29.5.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněné ČR - Úřadu práce v O., proti povinnému P. K., zastoupenému advokátkou, pro 189.422,- Kč, příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 94 E 360/2005, o dovolání povinného proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2005, č. j. 10 Co 1026/2005-26, tak, že usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2005, č. j. 10 Co 1026/2005-26, a usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 20. 4. 2005, č. j. 94 E 360/2005-12, se zrušují a věc se vrací Okresnímu soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Ve výroku uvedeným rozhodnutím krajský soud potvrdil usnesení ze dne 20. 4. 2005, č. j. 94 E 360/2005-12, kterým Okresní soud v Ostravě nařídil podle svého rozsudku ze dne 20. 3. 1996, sp. zn. 29 C 134/95, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 2. 1997, sp. zn. 8 Co 982/96, k uspokojení pohledávky 189.422,- Kč (17% úrok z prodlení za dobu od 1. 1. 1995 do 14. 2. 2001) výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z označeného účtu povinného u České spořitelny, a. s., se sídlem v P., Olbrachtova 1929/62. Odvolací soud uzavřel, že jsou splněny zákonné předpoklady pro nařízení výkonu rozhodnutí, zejména že exekuční titul je ve výroku o povinnosti zaplatit úroky z prodlení vykonatelný, protože obsahuje výši úroků a datum počátku prodlení. Pokud není vymezen konec doby, za kterou jsou úroky přiznány, je třeba dobu placení úroku z prodlení dovodit z ustanovení § 517 odst. 2, věty první a § 559 odst. 1 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obč. zák.“), tak, že úroky z prodlení je povinný povinen platit až do zaplacení jistiny, kdy zaniká přisouzená pohledávka splněním a kdy nastává konec prodlení. Dále odvolací soud konstatoval, že oprávněná je ve věci aktivně legitimována; i když je v exekučním titulu označena jako Úřad práce v O. a v návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí jako Česká republika - Úřad práce O., jedná se o totožný právní subjekt a označení oprávněné v nalézacím a vykonávacím řízení bylo uvedeno v souladu s právními předpisy.

Rozhodnutí odvolacího soudu napadl povinný dovoláním, jímž namítá, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, dále též jen „o. s. ř.“), a že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.). První z dovolacích důvodů se připíná k výtce, že odvolací soud se nevypořádal s jeho tvrzením, že návrh na nařízení výkonu rozhodnutí je šikanózní, neboť pro stejnou pohledávku byl dříve nařízen výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí, jenž k vymožení pohledávky postačuje. Naplnění druhého dovolacího důvodu spatřuje dovolatel v závěru o vykonatelnosti exekučního titulu, pokud jde o úroky z prodlení. Z podkladových rozhodnutí nelze zjistit konec lhůty, do kdy byl úrok z prodlení oprávněně přiznán, a tak nelze zjistit výši pohledávky, která má být v rámci výkonu rozhodnutí vymáhána. Oponuje závěru odvolacího soudu, že podkladovým rozhodnutím byly přiznány úroky z prodlení až do splnění pohledávky, jejímž jsou příslušenstvím; nelze vycházet z § 517 odst. 2, věty první a § 559 odst. 1 obč. zák., neboť to, že určitému subjektu podle hmotného práva vznikne právo požadovat určité plnění, neznamená, že toto právo je v soudním řízení uplatněno beze zbytku. Má za to, že napadeným rozhodnutím soud „přiznal oprávněnému více, než mu podkladové rozhodnutí přiznává.“ Dovolatel dále zpochybňuje závěr odvolacího soudu, že subjekt, kterému bylo přiznáno právo v nalézacím řízení, je stejným subjektem, který se domáhá výkonu rozhodnutí; domnívá se, že právo bylo přiznáno subjektu bez právní, respektive procesní subjektivity. Navrhl proto, aby dovolací soud rozhodnutí krajského i okresního soudu zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Oprávněná se ve vyjádření k dovolání ztotožnila s právními závěry odvolacího soudu a navrhla, aby bylo dovolání zamítnuto.

Dovolání je ve smyslu § 236 odst. 1 o. s. ř. přípustné, protože směřuje proti rozhodnutí odvolacího soudu, které má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/, odst. 3, § 238a odst. 1 písm. c/, odst. 2 o. s. ř.). Ten je dán tím, že (právní) otázku vykonatelnosti exekučního titulu odvolací soud vyřešil v rozporu s judikaturou Nejvyššího soudu.

Právní posouzení je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

V souzené věci je exekučním titulem rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 20. 3. 1996, sp. zn. 29 C 134/95, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 2. 1997, č. j. 8 Co 982/96-62; povinnému jimi bylo uloženo zaplatit oprávněné „182.000,- Kč spolu s 17 % úrokem z prodlení od 1. 1. 1995 do 3 dnů od právní moci rozhodnutí.“ Oprávněná podala návrh na soudní výkon rozhodnutí pro pohledávku ve výši 189.422,- Kč, která představuje 17 % úroky z prodlení za dobu od 1. 1. 1995 do 14. 2. 2001, a uvedla, že povinný zaplatil dne 14. 2. 2001 jistinu ve výši 182.000,- Kč a úrok z prodlení nezaplatil ani zčásti.

Oprávněný může podat návrh na soudní výkon rozhodnutí, nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí (§ 251 o. s. ř.).

Předpokladem pro nařízení výkonu rozhodnutí je existence vykonatelného exekučního titulu. V řízení, jež nařízení výkonu rozhodnutí předchází, se proto soud zabývá mimo jiné i tím, zda exekuční titul je z hledisek zakotvených v příslušných právních předpisech vykonatelný, a to jak po stránce formální, tak i po stránce materiální. Vykonatelnost - v jednotě obou jejích stránek - lze tudíž ztotožnit s vlastností exekučního titulu, která ho činí způsobilým k nucenému uskutečnění cestou výkonu rozhodnutí. Nevykonatelnost rozhodnutí je důvodem pro zamítnutí návrhu, popřípadě pro zastavení exekuce, byla-li již nařízena (§ 268 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.).

Jednou ze základních náležitostí materiální vykonatelnosti rozhodnutí je, aby v něm byl vymezen rozsah a obsah povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí nařízen. Je tomu tak proto, aby vykonávací orgán (v daném případě soud) věděl, co vlastně má být vynuceno, a aby nemusel teprve v průběhu vykonávacího řízení zjišťovat, co je obsahem uložené povinnosti. Exekučnímu soudu tedy přísluší posoudit, zda rozhodnutí k výkonu navržené ukládá povinnému povinnosti, jež lze vskutku vykonat, tedy např. zda uložená povinnost odpovídá možným způsobům provedení výkonu rozhodnutí, zda tato povinnost je konkretizována dostatečně určitě apod. Neobsahuje-li exekuční titul všechny předpoklady materiální vykonatelnosti uvedené v § 261a odst. 1 o. s. ř., může podle něj být exekuce nařízena jen v případě, že chybějící údaje nebo údaje v něm uvedené nepřesně, nesrozumitelně nebo neurčitě lze dovést postupem podle § 261a odst. 2 a 3 o. s. ř. Při zkoumání materiální vykonatelnosti rozhodnutí vychází soud z obsahu rozhodnutí, především z jeho výroku, případně i z odůvodnění, avšak pouze za účelem výkladu výroku, tedy k odstranění případných pochybností o obsahu a rozsahu výrokem uložené povinnosti; výrok titulu nelze jakkoli doplňovat či opravovat. Není-li možné z exekučního titulu uvedené náležitosti vyvodit ani takovým výkladem (s přihlédnutím k povaze uložené povinnosti nebo ke způsobu exekuce) nemůže takový titul být způsobilým podkladem pro nařízení výkonu rozhodnutí (srov. např. Ze zhodnocení rozhodování soudů a státních notářství při výkonu rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. února 1981, Cpj 159/79, uveřejněného pod č. 21/1981 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 20 Cdo 965/2003).

Odvolací soud svůj úsudek o vykonatelnosti exekučního titulu opřel o závěr, že pokud vykonávané rozhodnutí přiznává oprávněné úroky z prodlení, jejichž výše je určena procentní sazbou z přisouzené jistiny, a stanoví pouze počátek doby, za kterou je povinný povinen úroky platit, je nutné podkladový titul vykládat tak, že oprávněné jsou přisouzeny úroky z prodlení až do zaplacení jistiny. S tímto závěrem odvolacího soudu souhlasit nelze.

Vrchní soud v Praze v usnesení ze dne 18. 3. 2003, sp. zn. 9 Cmo 64/2003, uveřejněném v časopise Soudní judikatura, číslo sešitu 1, ročník 2004, pod poř. č. 7, vysvětlil, že úroky z prodlení, žalované společně s pohledávkou nebo samostatně, nemusí být vyčísleny. Dostatečně určitý a jako takový též vykonatelný je žalobní petit, ve kterém je požadováno zaplacení pohledávky společně s úroky stanovenými procentní sazbou od určitého data do zaplacení.

Z uvedeného vyplývá, že úroky z prodlení soud přizná ve výroku svého rozhodnutí tak, že buď jejich výši přesně vyčíslí, nebo uvede jejich výši v procentech z jistiny a dobu, za kterou musí být v této výši zaplacený. Uvedená doba (lhůta) je časovým úsekem, jenž musí být určitě vymezen počátkem i koncem. Ke splnění tohoto požadavku není nutné uvést konkrétní datum, dostatečně určitým je takový údaj, podle něhož lze v budoucnu rozhodný den spolehlivě určit - např. „do zaplacení“. V případě, že v rozhodnutí některý z uvedených údajů chybí a tento nedostatek nelze odstranit ani výše popsaným výkladem, pak uložená povinnost není konkretizována dostatečně určitě a takové

rozhodnutí nelze vykonat.

Další otázky, jejichž řešení odvolacím soudem dovolatel napadl, dovolací soud přezkumu nepodrobil; ve světle shora přijatého závěru (o materiální nevykonatelnosti exekučního titulu) se staly pro rozhodnutí o dovolání nepodstatnými (srov. usnesení ze dne 17. 4. 2007, sp. zn. 20 Cdo 1103/2006, v němž se Nejvyšší soud věcnou legitimací oprávněné zabýval).

Jelikož odvolací soud své rozhodnutí založil na nesprávném právním posouzení materiální vykonatelnosti titulu, Nejvyšší soud je – stejně jako rozhodnutí soudu prvního stupně, pro něž platí totéž – zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, odst. 3, věta druhá, o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušování řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)